

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни в
eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Ринок насіння сортів і гібридів»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність **201 Агрономія**
Освітня програма «Агрономія»
Рік навчання 2023-2024, семестр 1
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Жемойда Віталій Леонідович
Wisena.seeds@gmail.com

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Загальна ефективність виробництва продукції рослинництва значною мірою обумовлена якістю насіння у комплексі із високою часткою вартості в структурі витрат на вирощування сільськогосподарських культур.

Експорт посівного матеріалу становить близько 10 % від світових внутрішніх ринків. Налічується 71 країна-експортер та 111 країн-імпортерів насіння, грошові надходження та видатки на насінневий матеріал яких становлять понад 1 млн. доларів. Нині Щорічний Перелік сортів, що видається під егідою Організації економічної співпраці та розвитку (ОЕСР), включає близько 45 000 сортів та гібридів, які представляють 197 видів.

На сьогодні Україна взяла курс на євроінтеграцію, що потребує цілеспрямованої перебудови і розвитку насінницької галузі. З цією метою проводиться робота з удосконалення законодавчої та нормативної бази насінництва, розробляються нові національні стандарти на насіння сільськогосподарських культур, гармонізовані з кращими закордонними аналогами. У зв'язку з цим існує попит на висококваліфікований кадровий склад аудиторів із сертифікації насіння.

Компетентності ОП:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК): знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

фахові (спеціальні) компетентності (СК): здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин); здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права; проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію; демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії; володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії; володіти на операційному рівні

методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

СТРУКТУРА ДИЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль I. Насіння і садивний матеріал – матеріальна складова ринку				
Тема 1. Насіння і садивний матеріал, як засіб виробництва	2/2	Знати: завдання з насінництва в сучасних умовах;	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв'язок задач, тощо	
Тема 2. Концепція розвитку насінництва в Україні	2/2	Умови занесення нових сортів до Реєстру сортів рослин придатних для поширення в Україні.		
Тема 3. Законодавча база сучасного насінництва в Україні	2/2	Вміти: Користуватись Державним реєстром сортів рослин придатних для поширення в Україні.		
Тема 4. Атестаційні вимоги до суб'єктів насінництва	1/1			
Модуль II. Особливості формування і розвитку ринку сортів рослин				
Тема 5. Сорт рослин, як інноваційний товар рослинництва	2/2	Знати: документацію насіння за сортовими, посівними та врожайними властивостями;	Здача практичної роботи. Написання тестів. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв'язок задач, тощо	
Тема 6. Теоретичні основи функціонування ринку насіння сортів і гібридів	2/2	Правила пакування та маркування насінневого матеріалу;		
Тема 7. Світові тенденції розвитку ринку сортів рослин	2/2	Інтеграцію України в міжнародну насінневу спільноту		
Тема 8. Оцінка сучасного вітчизняного ринку сортів рослин	2/2	Вміти: Користуватись законодавчою базою сучасного насінництва в Україні (основними законодавчими документами).		
Всього за 1 семестр				70
Екзамен	15/15			30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гаврилюк М.М., Соколов В.М., Жемойда В.Л. Практичне насінництво та насіннезнавство сільськогосподарських культур: навч. посібник. Вінниця. 2019. 270 с.
2. Дзюбецький Б.В., Алдошин А.В., Кирпа М.Я. "Посібник для аудиторів із сертифікації насіння" Дніпро 2018. 148 с.
3. Захарчук О. В. Теоретико-методологічні та практичні основи функціонування ринку сортів рослин. – К.: Видавництво «Алефа», 2009. – 430 с.
4. Економіка насінництва: монографія / Захарчук О.В. – К.: ННЦ ІАЕ, 2015. – 273 с.
5. Жемойда В. Л., Макарчук О. С. та ін. «Селекція і насінництво польових культур». Методичний посібник до виконання ЛПЗ та самостійної роботи для студентів агробіологічного факультету К.; 2015 р. 87 с.
6. Жемойда В. Л., Центило Л. В., Багатченко В. В., Спряжка Р. О. Господарсько-біологічна характеристика та особливості насінництва батьківських форм гібридів кукурудзи селекції ТОВ «Агрофірма «Колос». 2019 р. 40 с.
7. Каленська С.М., Новицька Н.В., Жемойда В.Л. Насіннезнавство та методи визначення якості насіння сільськогосподарських культур. Вінниця : Далинюк, 2011. 322 с.
8. Дупляк О.Т., Жемойда В.Л., Макарчук О.С. «Селекційна робота в Україні: організація та досягнення». – Методичний посібник для самостійної роботи студентів і магістрів денної та заочної форми навчання напрямків Агрономія, Захист рослин, Садівництво і виноградарство. Київ, 2014. – 31.
9. Макарчук О.С., Дмитренко Ю.М., Ковалишина Г.М., Жемойда В.Л. та ін. Селекція і насінництво польових культур. Методичні рекомендації щодо виконання практичних робіт та самостійної роботи студентів ОС бакалавр спеціальностей 201 Агрономія та 202 Захист і карантин рослин. Київ, 2021, 96 с.
10. Гаврилюк М.М., Соколов В.М., Жемойда В.Л. «Практичне насінництво та насіннезнавство сільськогосподарських культур» - Навчальний посібник. – Вінниця 2019, 286 с.

11. Каленська С.М., Новицька Н.В., Жемойда В.Л. «Насіннезнавство та методи визначення якості насіння сільськогосподарських культур» - навчальний посібник. – Вінниця: ФОП Данилюк, 2011. – 320 с.
12. Храпійчук Н.М., Соколов В.М., Вишневський В.В. «Порядок організації внутрішньогосподарського контролю», Київ-Одесі, 2016. – 56 с.
13. Захарчук О. В. Теоретико-методологічні та практичні основи функціонування ринку сортів рослин. – К.: Видавництво «Алефа», 2009. - 430с.
14. Економіка насінництва: монографія / Захарчук О.В. – К.: ННЦ ІАЕ, 2015. – 273 с.
15. Жемойда В.Л., Макарчук О.С., Башкірова Н.В., «Селекція і насінництво польових культур». – Методичний посібник для виконання ЛПЗ та самостійної роботи студентів АБФ та ФЗР. – Київ, 2015. – 87 с.
17. Закон України «Про насіння та садивний матеріал», 2016 р
18. Методика проведення інспектування сортових посівів кукурудзи та сорго, Київ 2009.
19. Соколов В.М., Мельник С.І. «Методика проведення апробації сортових посівів зернових культур».-Одеса-Київ-2009.
24. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин (під ред.. В.В. Вовкодава). Київ, 2006.-31 с.
25. Кіндрок М.О., Соколов В.М., Вишневський «Насінництво з основами насіннезнавства».-Київ, Аграрна наука, 2012. – 264 С.